

[Arbejdsministeren.]

på arbejdspladsen skal lære de unge at arbejde, give dem øvelse, træning, færdighed, og så skal man i skoler give dem det bredere sigte, vise dem, som det ærede medlem sagde, hvorfor de gør det, og give dem, som det ærede medlem hr. Poul Thomsen var inde på, det mere åndelige perspektiv i det. Det kan jeg godt forstå, men jeg synes, man gør sig skyldig i en forveksling. Det, det ærede medlem hr. Axel Kristensen omtalte, var nemlig de 14—18-årige unge. (Axel Kristensen: 16-årige!). Nå ja, 16-årige. Det vil altså sige, at der er nogle, man på arbejdspladserne vil stille ved siden af lærlingene, men med en anden uddannelse og, sagde det ærede medlem, under mindre forpligtende vilkår. Vil det sige, at det, der her tænkes på, er, at vi skal, om jeg så må sige, undergrave vort lærlingssystem? Skal vi sløjfe det med mesterlæren, fordi vi står i nød for at give vore ikke-faglærte en uddannelse? Det mener jeg ikke vi skal. Vi må kunne få dem til at løbe ved siden af hinanden. Det er nok muligt, at man kan finde en vej frem til grunduddannelse for begge kategorier af unge og derefter en deling efter fag, men det løser skam ikke de 400 000 ikke-faglærtes uddannelsesproblem. Det kan det ikke gøre.

For øvrigt må jeg sige, at ungdomsskoleloven, som vi behandlede for et par dage siden, netop tager dette spørgsmål op. Det er de unge op til 18 år, som det ærede medlem hr. Axel Kristensen omtalte, som skulle komme ind i den nye erhvervslinje, som undervisningsministeren har foreslået i sit lovforslag. Det, vi så har gjort forsøg på fra arbejdsministeriets side, er at bygge videre. Jeg lægger megen vægt på det, som det ærede medlem hr. Poul Thomsen sagde om koordinering, for man kan sagtens remse op og sige, at nu er der undervisningsmæssige problemer under den og den minister, men det er vel ikke det afgørende. Det afgørende er, om det hænger sammen, at der ikke er overlapninger eller ting, som vi bruger en masse penge på, men som ikke giver et fornuftigt resultat. Derfor har der i denne sag været et meget intimt samarbejde med undervisningsministeriet, således at vi har udbygget folkeskolen med erhvervsorientering og en fortsættelse over i

erhvervsvejledning med anvisningskontorer, som jeg ved det ærede medlem interesserer sig så stærkt for. Så er vi gået videre med ungdommen op til 18 år og videre over i denne lovgivning for det næste sæt. Og så er vi gået et skridt videre. Vi har sagt, at nu skal vi passe på, at vi ikke får en hel masse frivillig undervisning forskellige steder, som alligevel overlapper hinanden. Dér vil man lægge mærke til, at der i forvejen er et permanent samarbejde mellem arbejdsministeriet, undervisningsministeriet, handelsministeriet med dets tekniske undervisning og forsvarsministeriet med dets fritidsundervisning. Man vil lægge mærke til, at uddannelsesrådet er sammensat efter samme princip, netop fordi vi vil have, det skal hænge sammen og ikke føre til uheldig overlappning.

Så vil jeg gerne give det ærede medlem hr. Axel Kristensen den indrømmelse, at man nok under denne sags videre forløb skal passe på ikke at få to sideløbende rent faglige linjer, lærlingelinjen og specialarbejderlinjen, skal vi sige f. eks. inden for metalindustrien, som bogstaveligt skriger til hinanden. Det er ingen tjent med, og derfor er en af paragrafferne i lovforslaget udformet sådan, at det vil være muligt at indvælge folk, der er kendt med lærlinguddannelsen, i brancheudvalgene for de ikke-faglærte netop for at skabe lovgivningsmæssig forudsætning for det videre samarbejde.

Så meget om de helt unge. Men vort hovedproblem er jo de lidt ældre ikke-faglærte. Meget ofte er det sådan, at de ikke får nogen, man kan godt sige ønskværdig uddannelse, som det ærede medlem hr. Axel Kristensen tænkte på. En sådan får de ikke, måske fordi de skifter arbejdsplads meget ofte, eller fordi de kommer fra landbruget, hvor der ikke længere er brug for dem. Når de har overstået soldatertiden, skal de finde sig en placering. Så drejer det sig ikke mere om et ungdomsuddannelsesproblem, så er det dem, der er 22-23-24 år, det gælder. Det er den ene side af sagen. Den anden side er, at disse folk jo ikke i god tid har kunnet uddanne sig, fordi de ikke har vidst, hvad de skulle beskæftige sig med. Derfor har vi udformet lovforslaget sådan, at det er meget fleksibelt eller bevægeligt, eller hvad jeg nu skal kalde det, således at